

ROBINSON CRUSOE

DANIEL DEFOE

DÜNYA KLASİKLERİ - 39

Genç Robinson

Adım Robinson Crusoe, ben ailemin üçüncü çocuğuyum. Küçükken babam okuyup hukukçu olmamı istiyordu. Ben ise denizlere açılmak istiyor, bundan başka hiçbir şey düşünemiyordum. Annem ve babam tüm çabalarına rağmen beni bu fikrimden caydıramamıştı.

Bir sabah babam hasta olduğu için beni odasına çağırdı. Yumuşak sesiyle adeta yalvarır gibi:

– Sevgili oğlum, dedi. Nasihatten hoşlanmadığınızı biliyorum. Ama beni biraz dinlemeni istiyorum. Okuman konusunda seni fazla zorlayacak değilim. Fakat burada kalmanı canı gönülden istiyorum. Sana tavsiyem sakın aç gözlü olma. Çok para kazanma pahasına başkalarını aldatma. Çalıştırdığın kimselerin emeğinin karşılığını ver.

Her şeyin aşırısından kaçın. Bazı insanlar başıboş, sorumsuz, serseri ruhludur. Bunlar ne doğru dürüst bir iş tutabilir, ne de bir aile kurabilir. Limandaki meyhanelere gidip maceralarını dinlediğin serseri denizciler, işte böyle kimselerdir. Onlardan uzak dur.

Yaşlı babamın bu sözleri beni çok etkiledi. Böylece “denizci olmak” düşüncesi aklımdan uçup gitti:

– Tamam babacığım, dedim. Seni dinleyip iyi bir iş adamı olmaya çalışacağım...

Babamın istediği gibi bir genç olmayı, ancak bir hafta sürdürebildim. Arkadaşımın gelişi ile birlikte, bendeki maceracı ruh tekrar dirildi. Babam, bir denizcinin oğlu olan arkadaşımınla görüşmemi istemiyordu. Bunun için onunla limanda buluştuk.

Arkadaşımı serseri denizcilerle konuşurken buldum. Denizci ağzıyla:

– Gelmekle çok iyi ettin, Robinson, dedi. Sana büyük bir sürprizim var...

Denizcilerden biri, alaylı bir kahkaha attı:

– Bu süt kuzusunda hiç macera adamı görüntüsü yok, dedi. Boşuna uğraşma!

Denizcinin benimle alay etmesine çok kızmıştım. Arkadaşıma dönerek:

– Seni dinliyorum, dedim. Arkadaşımın gözleri parladı:

– Bizim gemide iki yardımcıya ihtiyaç varmış, dedi. Londra'ya beleş bir deniz yolculuğu yapmak istersen, bundan daha iyi bir fırsat bulamazsın. Kaptan ikimizi kabul etmeye hazır...

Arkadaşımın beni kandırmak için söylediği bu sözler, bana öyle mantıklı göründü ki; hemen kabul ettim.

– Tamam, dedim. Seninle geliyorum. Bir kere denemekle ne kaybederim...

***

Gemi, iki gün sonra limandan hareket edecekti. En azından annemi ikna edecek kadar zamanım olduğunu düşündüm. Eve gelince, Londra'ya gitme kararımı anneme açtım. Kendisi razı olmasa bile, bunu asla babama söylememesi için yalvardım. Zavallı kadın, ellerini dizlerine vurarak:

– Eyvah, dedi. Babanın dedikleri çıktı... İkimiz de gitmene razı değiliz. Eğer bizi dinlemez de bu yolculuğa çıkarsan, başından belâlar eksik olmaz. Çünkü ana ve babasını dinlemeyip giden bir oğuldan Yaratan da yardım elini çeker...

Bu sözler, bir kulağımdan girip diğer kulağımdan çıktı. Fakat annemin üzülmelerini istemediğim için pişmanmış gibi davrandım. Ne annem ne de babam, böyle iki gün içinde evden ayrılacağımı tahmin edememişti.

1651 yılının, 1 Eylül'üydü. Evden bir tek eşya almaksızın, Londra'ya giden gemiye bindim. Annemin, babamın istemediği bir şeyi yaptım. Hiçbir toy denizcinin başına gelmeyen felaketlerle karşılaştım.

Daha gemi Humber'dan ayrılır ayrılmaz, rüzgâr bütün gücüyle esmeye; dalgalar dev gibi yükselmeye başladı. Dalgaların bizi yutacağından korkuyordum. Geminin her alçalışında içine düştüğümüz yarıktan çıkamayacağımızı sanıyordum. Babamın öğütleri kulağımda çınliyorken kendime kızıyordum.

Dua etmek, aklıma bile gelmiyordu. Babasını ve annesini küstürmüş serseri bir genç olmuştum. Bunları fazlasıyla hak ettiğimi düşünüyordum. İçimden:

– Eğer bu yolculuktan sağ sâlim dönersem, baba ocağını asla terk etmeyeceğim, diye yeminler ediyordum.

Ertesi gün, fırtına dindi, deniz yatıştı ve her şey normale döndü. Sabah olunca arkadaşım yanıma yaklaştı ve:

– Ne haber, Bob, dedi. Bu benim göbek adımdı ve arkadaşlarım ekseriye beni bu isimle çağırırlardı.

– Bugün fena değil... cevabını verdim.

– Dün fena mıydı yani, dedi gemici ağzıyla. Eğer fırtınadan bahsediyorsan; dünkü fırtına değil, hafif bir rüzgârdı. Böyle rüzgârlar, cesur bir denizcinin kılını bile kıpırdatamaz.

Arkadaşımın gerçekten iyi bir palavracı mı, yoksa dediği gibi cesur bir denizci mi olduğunu kestiremiyordum. Sonra diğer arkadaşların arasına karışmış; pişmanlığımı, hatta yeminlerimi bile unutmuştum.

Korsan Gemisi

Yolculuğumuzun altıncı günü Yarmouth açıklarına vardık. Rüzgâr karşı yönden estiği için çok ağır yol alabiliyorduk. Kaptanımız gemiyi demirleme emri verdi. Yedi sekiz gün öylece bekledik. Dokuzuncu gün, fırtına iyice şiddetlendi. En çok güvendiğimiz soğukkanlı kaptanımızın bile, dua ettiğini duydum.

Gece yarısı, geminin alt bölümlerini kontrol etmek için aşağı inen adamlardan biri bağırdı:

– Gemi su alıyor!

Kaptan, telaşla güverteye koştu:

– Bütün gemiciler tulumba başına!

Herkes gibi ben de var gücümle gemideki suyu boşaltmaya çalışıyordum. Tam işe daldığım sırada şiddetli bir patlama sesi duydum.

Bu, kaptanın attırdığı imdat topunun sesiydi.

Top seslerini duyan yakınımızdaki küçük bir gemi, sandalını suya indirerek yardım göndermişti. Kaptan da dahil hepimiz sandala indik. Dev dalgaların içinde, kürek çekmeye çalışıyorduk.

Sandalımız, dalgaların üzerinde bir yaprak gibi sürükleniyordu. Gemimiz ise ağır ağır suya gömülüyordu.

Winterton fenerini geçerek Yarmouth kıyılarına kendimizi zor attık. Kazaya uğrayan denizciler olduğumuz için, kasabanın ileri gelenleri bize çok iyi davrandılar. Yedirip içirdiler. Bazı gemi sahipleri ve tüccarlar, Londra'ya dönebileceğimiz kadar para yardımında bulundular.

Eğer biraz akıllıca davranabilseydim, elimdeki parayla evime yani York'a dönebilirdim. Belki de babamdan özür dileyerek mutlu bir hayata başlayabilirdim.

Beni kandırıp bu deniz yolculuğuna razı eden arkadaşım, babasına benden bahsetmiş. Evden nasıl kaçtığımı, annemi ve babamı nasıl yaşlı gözlerle arkamda bıraktığımı bir bir anlatmış. Adam bunun üzerine çok kızmış: "Böyle uğursuz birini gemime nasıl alırsın?" diye ağzına geleni söylemiş. Sonra beni çağırttı:

– Bak delikanlı! Yaratan sana son bir fırsat verip canını bağışladı. Eğer birazcık aklın varsa, elindeki parayla doğruca evine döner, ailenden özür diler, insan gibi yaşar gidersin... Yok, beni dinlemeyip yine serserice bir maceraya girişeceksen benim gemimde senin gibi bir uğursuza yer yok, dedi.

Ben ise arkama bakmadan oradan uzaklaştım.

Cebimdeki parayla, karadan Londra'ya kadar gittim. Buradan, doğruca eve gitmek niyetindeydim. Şeytan aklımı çelmeye çalışıyordu.

“Git!” diyordu, “Git de arkadaşlara ve komşulara alay konusu ol... Eğer eve dönersen; sadece aileden değil, herkesten utanmak zorunda kalacaksın.”

Kafam karmakarışık olmuştu. Daha rahat düşünmek ve ne yapacağıma karar vermek için liman boyunca dolaştım durdum.

Limandaki kaptanlardan biri düşünceli hâlimi fark ederek:

– Gel bakalım, delikanlı, dedi. Biraz sohbet edelim...

İyi bir insana benziyordu. İlk görüşte kanım ısındı. Kendisini tanıtarak söze başladı. Bir ticaret gemisinin kaptanıymış. Yaptığı son Gine yolculuğunda çok iyi para kazanmış. Tekrar gitmek istiyormuş. Ben de, baştan sona kadar, hayat hikâyemi anlattım. Sabırla dinledikten sonra:

– Evet, delikanlı, dedi. Anladığım kadarıyla tekrar bir deniz yolculuğu yaparak, kaderini zorlamak istiyorsun. Ben de yeni bir deniz yolculuğuna hazırlanıyordum. Kabul edersen, benimle bu yolculuğa çıkmanı teklif ediyorum. Sana denizcilik konusunda elimden geldiğince bilgi verir, iyi bir denizci olmanı sağlarım.

Teklifini seve seve kabul ettim. Bu dürüst ve iyi kalpli insandan çok şey öğrendim. Anlattıkları sadece gemicilik konusuyla ilgili kalmadı. Bana iyi bir tüccar olmanın yollarını da öğretti.

Kısacası, bu yolculuk beni hem iyi bir denizci hem de iyi bir tüccar yapmıştı. Dönüşte yaklaşık iki buçuk kilo altın tozu getirdim. Londra’da satıp paraya çevirdiğimde üç yüz İngiliz lirası etmişti.